

FOCUS

Februari 2015

Demografische barometer 2014 van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Jean-Pierre Hermia

Hoewel de bevolking van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in 2013 met 0,8% toenam, betekende dit toch een sterke groeivertraging ten opzichte van de voorgaande jaren. Welke demografische elementen verklaren deze evolutie? Hebben we hier te maken met het einde van de demografische explosie? In deze Focus zal op basis van een grondig onderzoek van de verschillende elementen van de bevolkingsgroei worden getracht een verklaring te bieden. Tegelijkertijd zullen we de toenemende verscheidenheid aan nationaliteiten illustreren.

Inleiding

Deze Focus stelt de voornaamste recente demografische gegevens inzake het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voor. De statistieken zijn uitsluitend berekend op basis van de geanonimiseerde individuele demografische gegevens van de Algemene Directie Statistiek van de FOD Economie, die op hun beurt afkomstig zijn uit het Rijksregister (FOD Binnenlandse Zaken). Ze hebben betrekking op de loop van de bevolking (geboorten, sterfgevallen en migraties) tijdens het jaar 2013, die een verklaring is voor het beeld van de bevolking op 1 januari 2014. Dit beeld zelf wordt geanalyseerd in deze demografische barometer, in het bijzonder wat betreft de leeftijdsstructuur en de nationaliteiten.

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, dat sinds de jaren 2000 een niet-aflatende bevolkingsgroei heeft gekend, telde nooit tevoren meer inwoners dan vandaag, namelijk 1 163 486 inwoners op 1 januari 2014 (BISA, 2014). Dit cijfer heeft enkel betrekking op de wettelijke bevolking (→ Glossarium) en houdt dus geen rekening met een hele laag van de bevolking:

kotstudenten of vreemdelingen (→ Glossarium) die hier niet gedomicilieerd zijn, diplomaten, daklozen, mensen zonder papieren en kandidaat-vluchtelingen.

De loop van de bevolking

In de loop van het jaar 2013 kreeg het Brussels Hoofdstedelijk Gewest er 8 851 inwoners bij (tabel 01), wat neerkomt op een groei van 0,8%. Dat is ongeveer het dubbele van de geobserveerde evolutie in het Vlaams (+0,5%) en Waals Gewest (+0,4%). Deze groei is lager dan die van de jaren 2007 tot en met 2012, waarin deze uitzonderlijk hoog was, en valt terug op het niveau van de jaren 2003 tot en met 2006 (figuur 02). Deze jaarlijkse stijging wordt verklaard door een zeer hoog natuurlijk saldo (+8 909) en internationaal migratiesaldo (+11 756), twee elementen die het zeer negatieve interne migratiesaldo (→ Glossarium) compenseren (-12 583).

Op gemeentelijk niveau is de demografische groei (figuur 03) het grootst in de gemeenten Jette (+1,7%), Evere (+1,6%) en Anderlecht (+1,5%) alsook in Koekelberg en Sint-Lambrechts-Woluwe, waar de groei

01 Loop van de bevolking in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (2009 tot en met 2013)

	2009	2010	2011	2012	2013
Natuurlijk saldo	8.742	9.179	9.225	8.870	8.909
Geboortes	18.176	18.612	18.301	18.562	18.307
Sterfgevallen	9.434	9.433	9.076	9.692	9.398
Intern migratiesaldo	-12.041	-12.819	-12.946	-13.714	-12.583
Interne immigraties	(1)	(1)	23.179	22.698	23.655
Interne emigraties	(1)	(1)	36.125	36.412	36.238
Internationaal migratiesaldo	24.265	29.406	23.615	19.498	11.756
Internationale immigraties	42.515	46.949	45.771	42.837	40.453
Internationale emigraties	14.325	14.414	14.862	15.635	15.018
Ambtshalve geschrapt	14.871	11.723	13.874	13.543	19.632
Heringeschreven na schrapping	7.558	3.795	4.367	4.304	4.323
Veranderd van register (binnen)	3.388 (2)	4.846	2.523	1.966	1.918
Veranderd van register (buiten)	(2)	47	310	431	288
Statistische aanpassing	40	3.784	-128	1.127	769
Bevolking (op 1 januari)	1.068.532	1.089.538	1.119.088	1.138.854	1.154.635
Bevolking (op 31 december)	1.089.538	1.119.088	1.138.854	1.154.635	1.163.486
Jaarlijkse groei	21.006	29.550	19.766	15.781	8.851

Bron: FOD Economie - Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium

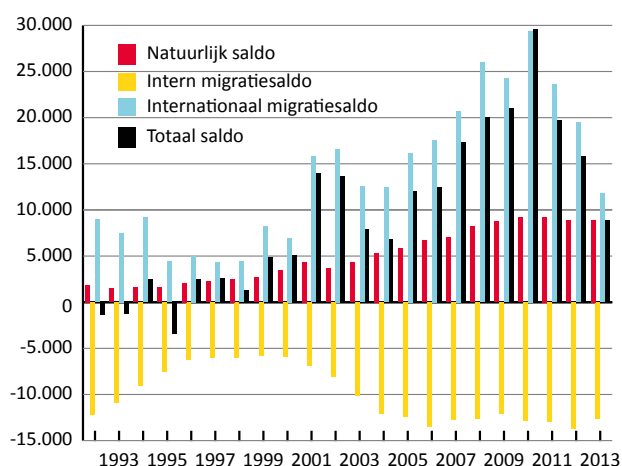
(1) Gegevens voor 2009 en 2010 niet beschikbaar

(2) Voor 2009 is de in- en uitstroom in termen van veranderingen van register niet bekend, maar enkel het saldo, dat +3 388 bedraagt.

ongeveer 1,4 % bedraagt. In Watermaal-Bosvoorde (-0,2 %) en zeker in Elsene (-1,0 %) is er daarentegen sprake van een daling.

(Anderlecht +24 %; Koekelberg +23 %; Sint-Jans-Molenbeek, Sint-Agatha-Berchem en Brussel +21 %) en drie andere gemeenten zo goed als 20 % (Jette, Schaarbeek, Sint-Joost-ten-Node). De gemeenten in het zuidoosten van het Gewest tekenen daarentegen de laagste bevolkingsgroei op.

02 Componenten van de loop van de bevolking in het Gewest (1992 tot en met 2013)

Bronnen: BISA, FOD Economie - Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium

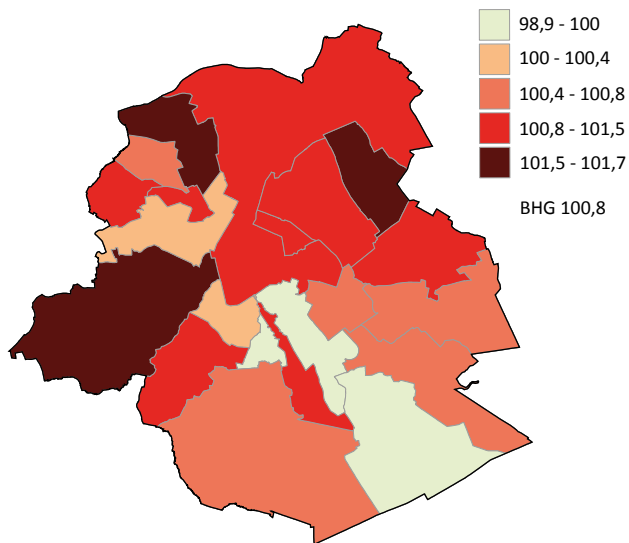
Over een tijdsperiode van tien jaar situeert de grootste demografische groei (figuur 04) zich vooral in de gemeenten in het westen en het noorden van het Gewest. Zo kregen tussen 2004 en 2014 vijf gemeenten er meer dan 20% aan inwoners bij

Geboortecijfer en sterftcijfer

Het **natuurlijk saldo** - dit wil zeggen het verschil tussen het aantal geboorten en sterfgevallen van personen die in het Gewest zijn gedomicilieerd is sinds een aantal jaar zeer hoog en bedroeg +8 909 eenheden in 2013 (zie tabel 01 en figuur 02). Sinds enkele jaren schommelt het aantal in het Gewest gedomicilieerde **geboorten**^[1] rond de 18 000 (18 307 in 2013) (tabel 01). Het bruto geboortecijfer bedraagt 15,8 ‰, wat een veel hoger cijfer is dan dat voor het gehele land (11,2 ‰). Dit wordt enerzijds verklaard door een jongere leeftijdsstructuur, met een groot aandeel vrouwen in hun vruchtbaarste jaren en anderzijds door een hogere vruchtbaarheid van de vrouwen die tot de grote internationale immigratiegroepen (→ Glossarium) behoren (voornamelijk mensen met een Marokkaanse of Turkse achtergrond, cf. BISA, 2014).

03

Relatieve evolutie van de bevolking in 2013 (1/1/2013 = index 100)

Bronnen: BISA, FOD Economie - Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium

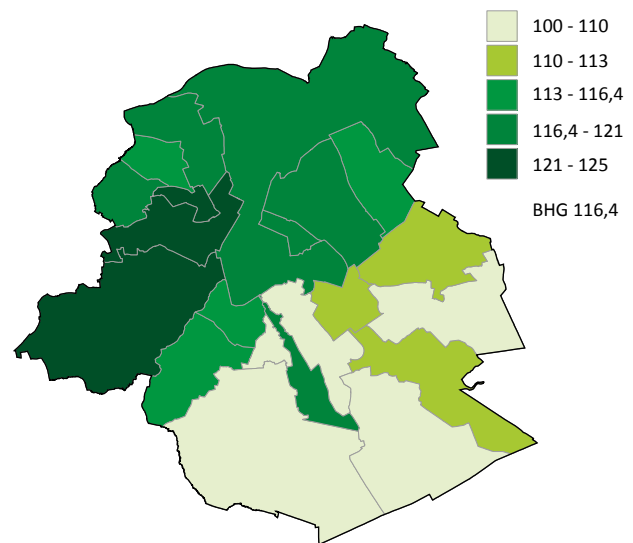
Het aantal **overlijdens** schommelt sinds meerdere jaren tussen de 9 000 en 10 000 eenheden (tabel 01). In een context van een grote bevolkingsgroei leidt dat tot een zo goed als voortdurend dalend bruto sterftcijfer. Deze bedraagt 8,1 ‰ in 2013, wat beduidend lager is dan de nationale waarde (9,8 ‰). Dit wordt verklaard door de verjonging van de bevolking van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, met een lager aandeel oudere personen, wat de bevolking met het hoogste risico op sterfgevallen doet dalen. Een andere indicator van het sterftcijfer is de **levensverwachting bij de geboorte**. Deze blijft stijgen^[2] en bedroeg 80,4 jaar in 2013, met een verschil van 5 jaar tussen de mannen (77,8 jaar) en de vrouwen (82,8 jaar). Deze waarden sluiten nauw aan bij deze van de bevolking van het gehele Rijk (respectievelijk 77,9 jaar voor de mannen en 82,9 jaar voor de vrouwen).

Internationale migratie

In de loop van 2013 registreerde het Gewest een instroom van 46 694 personen en een uitstroom van 34 938 personen, van en naar een ander land dan België, wat zich vertaalt in een **internationaal migratiesaldo** van +11 756 eenheden (tabel 01). Dit saldo is heel wat lager dan dat van 2012 en nog lager dan dat van de voorgaande jaren. Dit wordt verklaard door een lichte daling van de internationale immigratie, maar vooral door een sterke stijging van het aantal ambtshalve **schrapingen** (→ Kader 1). De daling van de internationale immigratie (-2 400 personen in 2013) is een voortzetting van een evolutie die in 2011 is begonnen en kan worden verklaard door diverse factoren zoals de verstrenging van de voorwaarden voor vreemdelingen om België binnen

04

Relatieve evolutie van de bevolking tussen 2004 en 2014 (1/1/2004 = index 100)

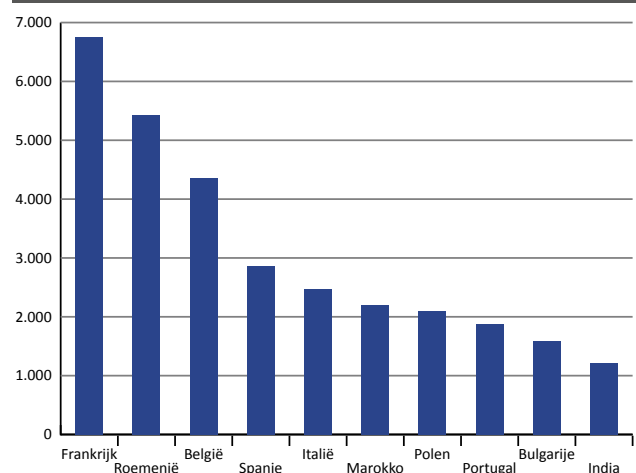
Bronnen: BISA, FOD Economie - Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium

te komen of de gevolgen van de economische crisis voor de internationale mobiliteit.

De Europeanen vormen de grootste groep internationale immigranten in het Gewest, zoals wordt geïllustreerd in figuur 05. Onder hen onderscheiden de Fransen en Roemenen zich. Zij vertegenwoordigen samen meer dan een kwart van de internationale immigratie naar het Gewest. Ze worden gevolgd door de Belgen die iets minder dan 10 % van alle immigranten uitmaken. In de top 10 van de nationaliteiten die het meeste immigranten leveren staan achtereenvolgens de Mediterrane landen (Spanje, Italië, Marokko, Portugal), Centraal- en Oost-Europa (Polen, Bulgarije) en - opmerkelijk genoeg - de Indiërs, waarvan er de laatste tien jaar steeds meer te vinden zijn in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (→ Kader 2).

05

Aantal internationale immigranten in 2013 in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, naar nationaliteit

Bronnen: BISA, FOD Economie - Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium

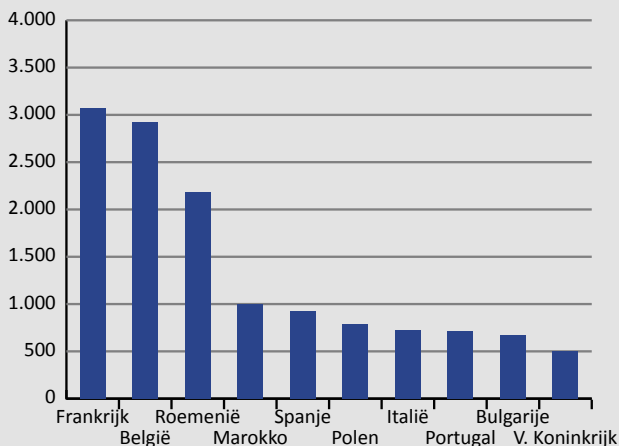
1. De ambtshalve schrappingen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

De ambtshalve schrapping is een administratieve operatie die verband houdt met een internationale emigratie (→ Glossarium): «Als het onmogelijk is om de nieuwe hoofdverblijfplaats vast te stellen van een partij die geen adres heeft opgegeven, beveelt het college van burgemeester en schepenen de ambtshalve schrapping uit de registers op basis van een onderzoeksrapport van de ambtenaar van de burgerlijke stand dat de onmogelijkheid vaststelt om de hoofdverblijfplaats van de betrokkene vast te stellen. Beter gezegd, wanneer tijdens het onderzoek wordt vastgesteld dat de betrokkene zich in het buitenland heeft gevestigd, gaat het college van burgemeester en schepenen over tot de ambtshalve schrapping van die persoon. (...) Een ononderbroken en niet aangegeven afwezigheid van meer dan zes maanden kan aanleiding geven tot een ambtshalve schrapping door het college van burgemeester en schepenen, in zoverre de effectieve verblijfplaats van de betrokken persoon niet gekend is.» (Poulain, 2010).

Het aantal schrappingen dat gedurende meerdere jaren tussen de 10 000 en 15 000 eenheden schommelde in het Gewest (tabel 01), steeg in 2013 sterk tot 19 632. Deze stijging zonder precedent is hoofdzakelijk conjunctureel van aard. Naar aanleiding van de gemeenteraadsverkiezingen van 14 oktober 2012 werden een heel aantal oproepingsbrieven per kerende post teruggezonden naar de gemeente wanneer de personen niet langer op het vermelde adres woonden. In de daaropvolgende maanden - begin 2013 - heeft een groot aantal gemeentebesturen controles uitgevoerd op die adressen en werd indien nodig overgegaan tot de schrapping van de persoon in kwestie die niet langer op het betreffende adres woonde.

Onder deze in 2013 geschrapte personen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (figuur 06), telde men 15 % Belgen (2 922) en 60 % Europeanen (EU), onder wie een heel aantal Fransen (3 066) en Roemenen (2 179). Deze sterke stijging van het aantal schrappingen was bijzonder omvangrijk in Schaarbeek (2 631, tegenover 1 191 in 2012, d.w.z. een verdubbeling) en vooral in Elsene (3 663, tegenover 1 249 in 2012, m.a.w. een verdriedubbeling), een gemeente waar de schrappingen goed waren voor een globale daling van de bevolking met 884 personen in de loop van het jaar 2013.

06 Aantal ambtshalve schrappingen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in 2013, naar nationaliteit

Bronnen: BISA, FOD Economie - Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium

Interne migratie

In het jaar 2013 hebben 36 238 inwoners het Gewest

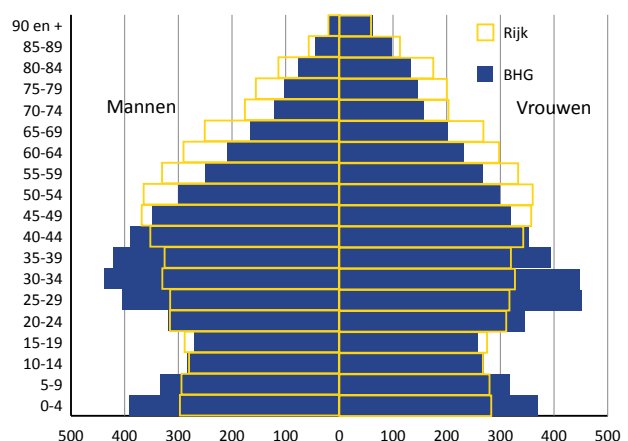
verlaten om elders in België te gaan wonen, terwijl 23 655 personen vanuit de rest van het Rijk zich in het Gewest gevestigd hebben. Het interne migratiesaldo, ofwel het verschil tussen de twee, blijft stabiel en bedraagt -12 583 personen. Het Gewest blijft dus, net als de voorgaande jaren, over het algemeen en in vergelijking met de twee andere gewesten veeleer afstoten dan aantrekken. Het proces van suburbanisatie waarmee de Brusselse agglomeratie sinds meerdere decennia te kampen heeft, zet dus door, ten nadele van het Gewest en ten bate van de twee andere gewesten van het Rijk.

Leeftijdsstructuur

In 2014 was het Brussels Hoofdstedelijk Gewest het jongste gewest in België, met een gemiddelde leeftijd van 37,4 jaar, tegenover 40,7 jaar voor het Waals Gewest en 42,1 jaar voor het Vlaams Gewest. Dit verschil sluit aan bij een proces van radicale verjonging van de bevolking van het Gewest, gelijktijdig met de veroudering van de twee andere gewesten, dat al een twintigtal jaar aan de gang is.

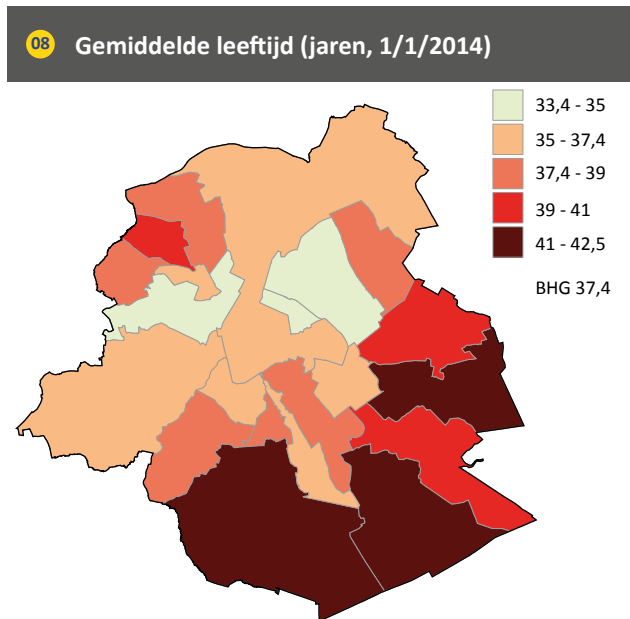
De vergelijkende leeftijds piramides (figuur 07) tonen in vergelijking met het hele Rijk een heel duidelijke oververtegenwoordiging in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest van heel jonge kinderen, van mannen van 25 tot en met 44 jaar en van vrouwen van 20 tot en met 39 jaar. Boven de 45 jaar is er een onderverteenwoordiging van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in alle vijf jaar durende leeftijdsklassen, alsook tussen 15 en 19 jaar. Dit wordt enerzijds verklaard door het proces van suburbanisatie dat het Gewest geleidelijk aan heel wat inwoners van gemiddelde leeftijd heeft doen verliezen en anderzijds door de impact van de internationale immigratie, die overwegend jonge individuen aanbrengt.

07 Vergelijkende leeftijds piramide van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en van het Rijk (1/1/2014), voor 10.000 inwoners

Bronnen: BISA, FOD Economie - Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium

Hoewel de bevolking van het Gewest in zijn geheel relatief gesproken verjongt (BISA, 2014), bestaan er toch interne verschillen. Globaal genomen zijn de gemeenten van de eerste kroon de jongste, met een zeer lage gemiddelde leeftijd (figuur 08) in Sint-Jans-Molenbeek (34,8 jaar), Schaarbeek (34,6 jaar) en vooral Sint-Joost-ten-Node (33,4 jaar). De gemeenten van het zuidoostelijke kwadrant bevatten daarentegen een oudere bevolking, met duidelijk hogere gemiddelde leeftijden in Ukkel (41,7 jaar), Sint-Pieters-Woluwe (41,8 jaar), en Watermaal-Bosvoorde (42,5 jaar).

Bronnen: BISA, FOD Economie - Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium

In de loop van de jongste tien jaren zijn alle gemeenten in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest relatief verjongd (figuur 09), met uitzondering van Watermaal-Bosvoorde (+0,4 jaar) en Sint-Joost-ten-Node (+0,7 jaar). De sterkste verjonging vond plaats in de gemeenten van de tweede kroon en meer bepaald in die in het westen van het Gewest: Anderlecht en Jette (-2,3 jaar), Koekelberg (-2,5 jaar) en vooral Ganshoren (-3,1 jaar). Dit wordt verklaard door een diepgaande wijziging van de demografische samenstelling van deze gemeenten (sterfgevallen van ouderen en aankomst van beduidend jongere nieuwe inwoners, meer bepaald door immigratie).

Figuur 10 illustreert de grote verschillen qua leeftijdsstructuur, uitgesplitst naar leeftijd en geslacht voor Sint-Jans-Molenbeek (gemiddelde leeftijd: 34,8 jaar) en Watermaal-Bosvoorde (gemiddelde leeftijd: 42,5 jaar). De categorie van (zeer) jonge kinderen is verhoudingsgewijs veel groter in Sint-Jans-Molenbeek. Voor de kinderen van minder dan 5 jaar oud is dat zelfs dubbel zo hoog.

Deze oververtegenwoordiging is ook aanzienlijk bij mannen onder de 50 jaar en bij vrouwen onder de 40 jaar. Vanaf deze twee leeftijdsdrempels wordt de bevolking van Watermaal-Bosvoorde relatief groter. Dat is voornamelijk het geval bij de vrouwen, die verhoudingsgewijs, in het bijzonder wat betreft de zestigers, tot 80 % talrijker zijn dan de vrouwen in Sint-Jans-Molenbeek.

Nationaliteiten

Op 1 januari 2014 telt het Brussels Hoofdstedelijk Gewest 385 381 buitenlandse onderdanen die niet de Belgische nationaliteit bezitten, ofwel bijna een derde (33,1 %) van de totale bevolking. Dit aandeel is meer dan het drievoud van het overeenkomstig percentage onder de bevolking van heel België (10,9 %). Dit wordt verklaard door de grote rol die het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in de migratiegeschiedenis van het land heeft gespeeld en de brede waaier aan personen van vreemde herkomst die het Gewest al meerdere decennia heeft verwelkomd. Hierbij komen de laatste tijd een aantal nationaliteiten op die tot nog toe weinig vertegenwoordigd waren (→ Kader 2).

Onlangs wijzigde de hiërarchie van de nationaliteiten die in het Gewest aanwezig zijn door de gewijzigde internationale immigratiestromen en de wettelijke veranderingen betreffende het verkrijgen van de Belgische nationaliteit (figuur 13). Bepaalde groepen onderdanen groeien gestaag, andere groepen groeien niet of worden zelfs kleiner, terwijl nog andere groepen exploderen of opnieuw groeien ten gevolge van de economische crisis die in 2008 begon.

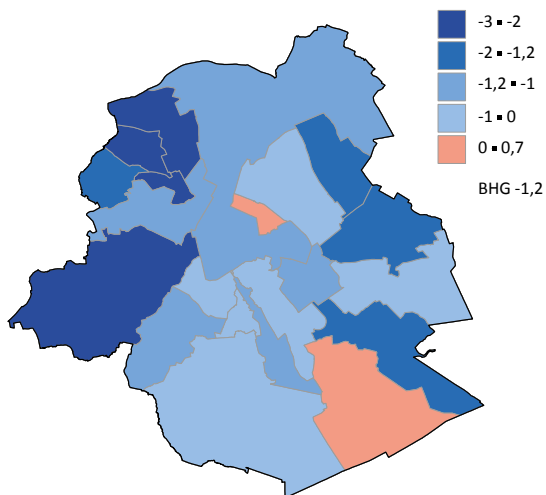
Het aantal Fransen stijgt zeer gestaag sinds meerdere jaren en in 2014 waren ze met meer dan 58 000, waarmee ze hun plaats aan de top van de hiërarchie van de buitenlandse nationaliteiten bevestigen.

De meest opmerkelijke evolutie betreft de onderdanen van drie landen uit Centraal- en Oost-Europa: de Polen (het land trad in 2004 tot de Europese Unie toe), de Roemenen en de Bulgaren (leden van de Europese Unie sinds 2007). Hun aantal nam toe met een factor 5 tot 15 in de loop van de laatste tien jaar en in 2014 telden deze drie nationaliteiten samen bijna 66 000 personen, m.a.w. één Brusselaar op 15. De Roemenen en Polen zijn op die manier respectievelijk de vierde en vijfde grootste nationaliteit van het Gewest geworden.

Het aantal Marokkanen en Turken, wier immigratie de Brusselse demografie sinds 1964 sterk heeft

09

Evolutie van de gemiddelde leeftijd tussen 2004 en 2014 (jaren)

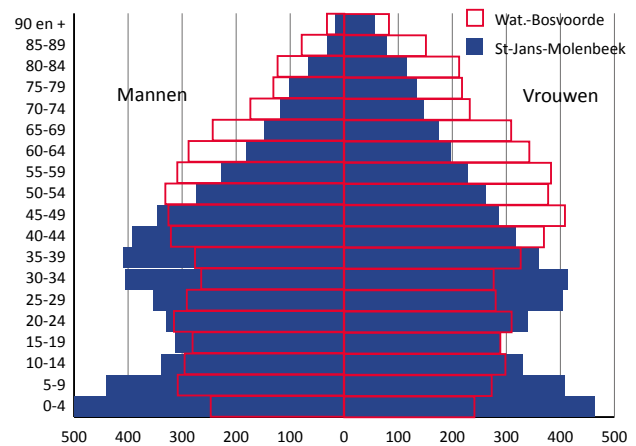

Bronnen: BISA, FOD Economie - Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium

bepaald, lijkt de afgelopen jaren te stagneren en zelfs af te nemen. Dat wordt verklaard door een stabilisering van de internationale migratiestroom van deze onderdanen, en door het feit dat er een zeer sterke neiging is om de Belgische nationaliteit

10

Vergelijkende leeftijdspiramide van de gemeenten Sint-Jans-Molenbeek en Watermaal-Bosvoorde (1/1/2014), voor 10.000 inwoners

Bronnen: BISA, FOD Economie - Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium

te verwerven. Ten slotte gaat het aantal Italianen, Spanjaarden en Portugezen na een daling aan het einde van de jaren 2000 sinds 2010 weer in stijgende lijn, wat in verband kan worden gebracht met de crisis die hun landen harder treft dan België.

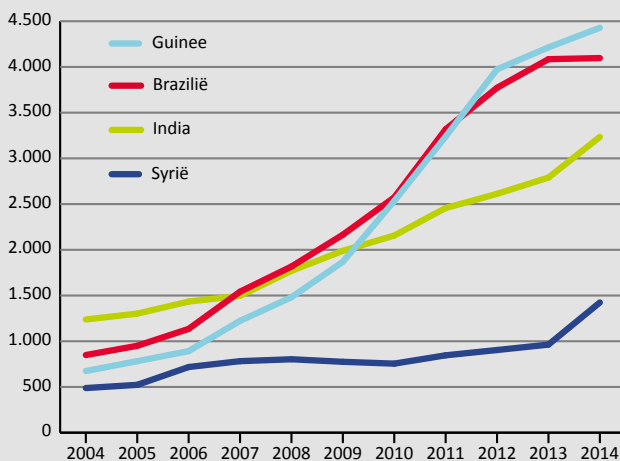

2. Opkomende nationaliteiten in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Hoewel het aandeel Europeanen (EU) binnen de groep van buitenlandse onderdanen in het BHG toeneemt (momenteel 66%), stelt men tegelijkertijd een **groeïende diversifiëring van nationaliteiten** vast binnen de groep van de niet-EU onderdanen. Daarvan springen vier groepen eruit wegens hun opmerkelijke demografische evolutie tijdens de laatste 10 jaar (figuur 11), maar eveneens vanwege hun extreem uiteenlopende ruimtelijke verdeling (figuren 12).

11

Evolutie van het aantal guineeërs, brazilianen, indiërs en syriërs in het Gewest (2004-2014)

Bronnen: BISA, FOD Economie - Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium

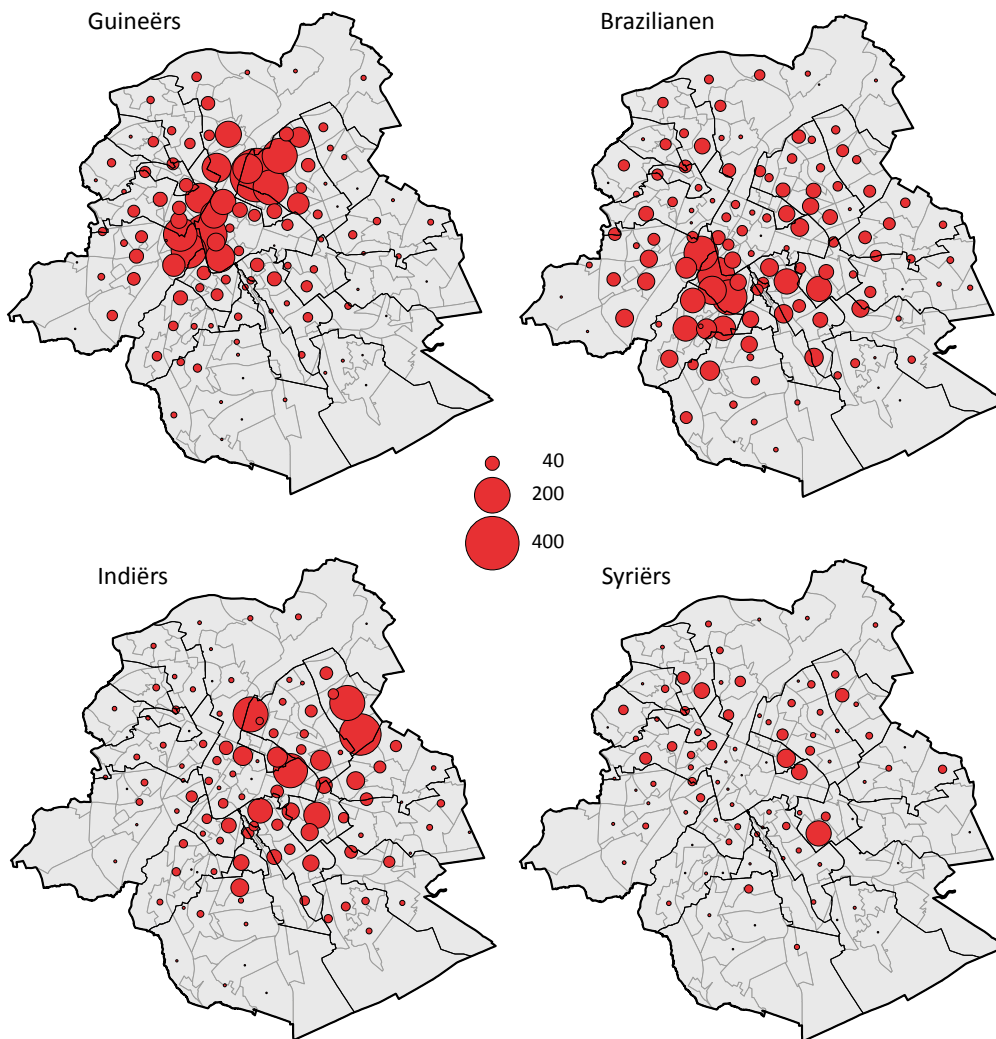
Het aantal **Guineeërs** in het Gewest verzesvoudigde tussen 2004 en 2014 en ze zijn momenteel de veertiende buitenlandse nationaliteit met 4 500 onderdanen. Ze onderscheiden zich van de andere nationaliteiten doordat een hoog aantal onder hen asielzoeker waren die het vluchtelingenstatuut hebben verkregen. Ze zijn geconcentreerd in de arme sikkels van het gewest (→ Glossarium), in het bijzonder in Laag-Schaarbeek en in het westen van Schaarbeek, het westen van de Vijfhoek, Kuregem en oud-Molenbeek.

De evolutie van de **Brazilianen** lijkt sterk op die van de Guineeërs tijdens de afgelopen tien jaar, hoewel hun aantal sterk onderschat lijkt wegens het grote aantal Brazilianen zonder papieren (Vandecandelaere, 2012). Ondanks dat Brazilianen verspreid over het Gewest wonen, wonen ze vaak daar waar ook Portugezen wonen wegens de gedeelde taal. Ze wonen bijgevolg dan ook voornamelijk in laag Sint-Gillis, Vorst en Anderlecht.

Het aantal **Indiërs** is tussen 2004 en 2014 meer dan verdubbeld en ze zijn momenteel met meer dan 3 000. Hun toenemende aanwezigheid in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest houdt hoofdzakelijk verband met een immigratie die voornamelijk gericht is op topjobs in de outsourcingindustrie, zoals ICT-professionals (Vandecandelaere, 2012). Ze zijn dicht bij grote ondernemingen, die dit soort jobs aanbieden, gevestigd, in het bijzonder in de Noordwijk en de Europese wijk, maar ook in Evere, dichtbij de bedrijvengzone van Diegem.

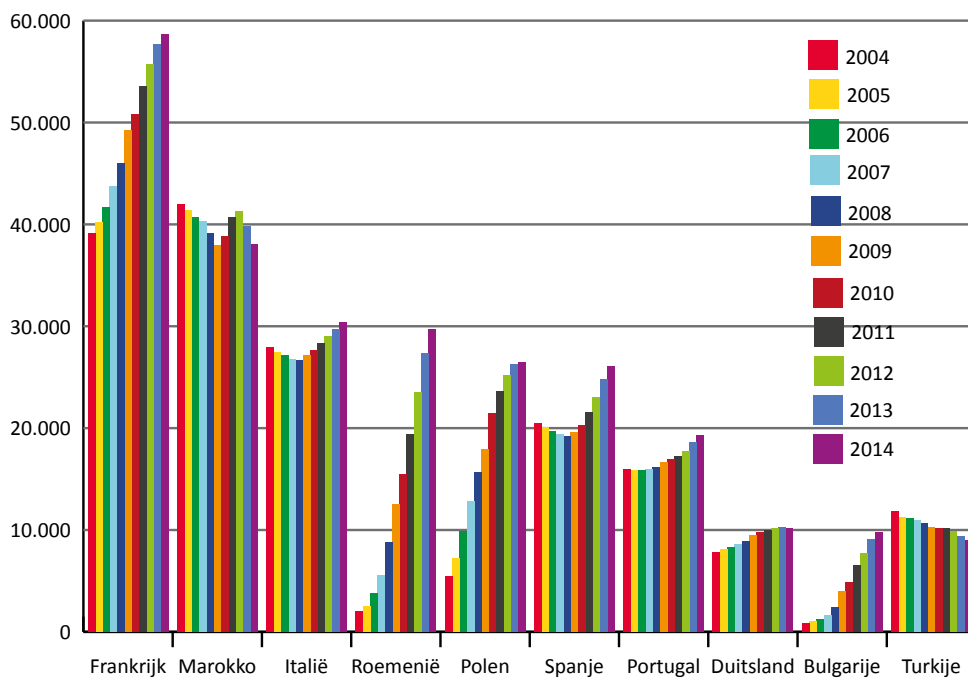
Ten slotte is de evolutie van het aantal **Syriërs** in 2013 bijzonder opmerkelijk, een rechtstreeks gevolg van de burgeroorlog die hun land sinds 2011 teistert. Hun aanwezigheid in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bestaat voornamelijk uit de Assyrische en Syrisch-christelijke minderheden (Vandecandelaere, 2012) en is voornamelijk geconcentreerd rond meerdere Syrisch-christelijke erediensplaatsen (Jette, Sint-Joost-ten-Node), maar ze komen ook voor in Etterbeek. Hun ruimtelijke aanwezigheid overlapt sterk met die van de Armeniërs.

12 Aantal Guineërs, Brazilianen, Indiërs en Syriërs (1/1/2013)

Bronnen: BISA, FOD Economie - Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium

13 Evolutie (2004-2014) van het aantal onderdanen van de 10 voornaamste buitenlandse nationaliteiten in 2014 in het BHG

Bronnen: BISA, FOD Economie - Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium

Samengevat

Hoewel de demografische groei van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest sterk vertraagde in 2013 (+0,8%), blijft hij veel hoger dan in Vlaanderen en Wallonië en telt het Gewest 1,163 miljoen inwoners op 1 januari 2014.

Het natuurlijke saldo blijft zeer hoog wegens een groot geboorteoverschot. Dit wordt verklaard door de voortdurende verjonging van de gewestelijke bevolking, die daar ook aan bijdraagt.

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest verliest nog steeds vele inwoners aan de twee andere gewesten van het Rijk. De bevolkingsgroei die verband houdt met de internationale migratie is beduidend minder hoog dan de voorgaande jaren. De reden hiervoor is een groot aantal ambtshalve schrappingen, een administratieve procedure die individuen die België hebben verlaten zonder dat aan te geven uit de registers schrapt. Deze operatie is conjunctureel en bijgevolg volgt waarschijnlijk een nieuwe stijging van het internationale migratiesaldo in 2014 en derhalve een sterkere toename van de bevolking.

Hoewel één op de drie inwoners buitenlander is en in de eerste plaats Europeaan (EU), wordt de waaier aan nationaliteiten alsmat diverser, vooral ten gunste van de opkomende nationaliteiten.

Ten slotte kennen vooral het noorden en westen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest de grootste demografische evoluties.

Bibliografie

- BISA, HERMIA, Jean-Pierre. *Demografische Barometer 2013 van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest*. In Focus van het BISA nr. 3, maart 2014.
- POULAIN M., 2010. *Le registre de population belge*. In Eggerickx T., Sanderson J.-P., *Histoire de la population de la Belgique et de ses territoires*, Chaire Quetelet, Louvain-la-Neuve: Presses Universitaires de Louvain, pp. 83-116.
- VANDECANDELAERE H., 2013. *In Brussel. Een reis door de wereld*. Brussel: EPO, Brussel.

Glossarium en afkorting

Arme sikkkel: gebied waar sinds meerdere decennia de op economisch vlak minder begunstigde bevolkingsgroepen zijn geconcentreerd. Het omvat de noordelijke en westelijke wijken van de eerste kroon die tot de armste van het Brussels Gewest behoren en een sikkkel vormen rond het stadscentrum, van Sint-Joost-ten-Node tot Laag-Vorst.

Emigratie: duidt op de uitstroom van personen die in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zijn gedomicilieerd naar een andere plaats om daar officieel te gaan wonen.

EU: Europese Unie

Immigratie: duidt op de instroom van personen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest van buiten het Gewest om er officieel te gaan wonen.

Migratiesaldo: verschil tussen de instroom en de uitstroom van inwoners van een gegeven grondgebied.

Vreemdeling: individu dat niet de Belgische nationaliteit heeft. Iemand die de Belgische nationaliteit en een andere nationaliteit heeft, wordt beschouwd als een Belg.

Wettelijke bevolking: het geheel individuen die legaal gedomicilieerd staan bij hun gemeentebestuur, met uitzondering van de asielzoekers.

NOTEN

[1] Enkel de gedomicilieerde geboorten van in het Rijksregister werden hier in rekening gebracht. Hiermee worden de geboren en bedoeld waarvan de moeders legaal gedomicilieerd zijn, meer bepaald in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in dit geval.

[2] Het jaar 2011 was uitzonderlijk met een levensverwachting bij de geboorte van 80,6 jaar in het BHG. 2012 en 2013 volgen de trend die al enkele decennia wordt waargenomen, namelijk een langzame groei van de indicator.

F07OCUS

Schrijf u in op de nieuwsbrief op www.bisa.irisnet.be

Wetenschappelijke coördinatie: Astrid Romain
Leescomité: Xavier Dehaibe, Line Jussiant, Astrid Romain, Astrid Sierens
Kruidtuinlaan, 20 – 1035 Brussel – T. 02 800 38 60 – F. 02 800 38 23 – bisa@gob.irisnet.be
V.U.: Christian Lamouline, Secretaris-generaal, Gewestelijke Overheidsdienst Brussel
©2015 Brussel Hoofdstedelijk Gewest. Alle rechten voorbehouden.